

THE FIRST PASSPORT

NSIMBULU 4

Paspo Ya Ntete

Mu mvu miayingi mono kwikilaka nde mono kekutungaka kisalu.

Yau kyakala lukwikizu lwena na ntendulu.

Konso suka mono telamaka mpo na kwenda sala.

Konso mposo yakalaka na bikanu.

Konso ngonda yakalaka na mbuma.

Konso mvu wakalaka na mukanda wa kutanga mbongo.

Mawonso mamonikaka kusikidisa mayindu nde kati kya disolo kyakala kisalu.

Na nima ntangu kwizaka.

Ye ntangu, bonso konso ntangu, kibakaka kisalu kya kutula konso kima na kisika kyandi.

Lelo, kutala nima, mono keyibuka ve bitalu kuluta bantu.

Mono keyibuka ve bitalu bya statistike kuluta masolo ma bantu.

Mono keyibuka ve nsiku za kisalu kuluta baluvu.

Yai kena diambu dya kuyituka.

Beto kemanisaka luzingu mvimba na kuyindula nde ntalu kena mu bimvuka bya kisalu.

Na nima beto kemonaka nde ntalu yakalaka ya kubumbama mu bantu bana viokilaka mu bimvuka yina.

Mono kotaka mu nza yakalaka na nsiku za kusungama.

Bikanu bya kumonika mbote.

Kiteso kya nene.

Yau lombaka disiplini.

Yau lombaka kiyekwa.

Yau vanaka ve kisika kya nene mpo na nzila za nkufi.

Kyakala kisika kya kulomba mingi.

Ye yau kyakala lusakumunu.

Kadi disiplini kena mpila mosi ya luzitu.

Ntete kibeni mpo na muntu yandi mosi.

Tuzinganga mu nsungi yina kekumisaka konso ntangu ngangu.

Mono longukaka kuzitisa kima kiankaka.

Kikesa kya lungana.

Ngangu kelenda zibula mwelo.

Kikesa kya lungana kekusabukisa nzila ya kati.

Bantu bayingi ya ngangu mingi kezimbalaka.

Bantu bayingi ya konso lumbu, kansi, ketungaka bisalu bya kuyituka.

Luswaswanu kena mbala fioti mayele.

Mbala zayingi kena kulandana.

Lumbu na lumbu.

Luvu na luvu.

Kiyekwa na kiyekwa.

Kyakala kuna mono yantikaka kubakisa diambu dimosi dya mfunu kibeni.

Kimvuka kya kisalu kesalamaka kibeni ve na banzo.

Yau kesalamaka ve na bidimbu bya dimarke.

Yau kesalamaka ve na mavovo ma piblisite.

Yau kesalamaka na bikalulu bya kuvutukisa na ntangu.

Konso kompani kena na kinkulu kya kumonika ye kinkulu kya kimonika ve.

Kya ntete kemonikaka mu mikanda ya piblisite.

Kya zole kebasikaka vava kadi mosi ko ketala.

Vava diambu dya mpasi kekwiza.

Vava klienti kena ve na kiese.

Vava mbuma kekondwa.

Vava mpasi ya nene kebula mwelo.

Kaka na ntangu yina ngeye kemonaka kina kena kibeni mfunu.

Mu mvu miayingi mono talaka babakala ye bakento na kati kya mpasi ya kufinisa.

Bankaka sobaka kibeni.

Bankaka songaka ndambu ya mbote kuluta ya bawu mosi.

Ye kyakala mu ntangu yina mono longukaka.

Ve na lunungu.

Na mpila ya kuvutula mvutu.

Kadi kibeni kya kieleka kya muntu kebasikaka mbala fioti
mu bilumbu bya pete.

Yau kemonikaka vava kima mosi kediabuka.

Vava kikanu kekonda kusalama.

Vava lutaninu kezimbala.

Vava kaka kikalulu kesiala.

Malongi mayingi ma mfunu kuluta ma luzingu lwame
kakwizaka ve tuka suku ya kalasi.

Mo kakwizaka ve tuka mukanda.

Mo kwizaka tuka nkutakanu za konso lumbu.

Tuka bisadi.

Tuka baklienti.

Tuka bantu bana, mbala yankaka, kayindulaka ve ata fioti
nde bo kelonga kima.

Luzingu kesalaka mbala zayingi mpila yai.

Balangi ya mfunu kuluta kekimonisaka ve bonso balangi.

Bo kezingaka kaka na ntwala kyeto.

Ye kima mosi ya bawu kesialaka.

Na kuviokila mvu mono yantikaka kusala nzietolo.

Nsi za kuswaswana.

Binkulu bya kuswaswana.

Ndinga za kuswaswana.

Na ntete mono tombaka luswaswanu.

Kyakala diambu dya kufwana.

Konso nsi kemonikaka na kikalulu kyandi mosi.

Mpila mosi ya kutambula.

Ndonga mosi ya mayindu.

Mpila mosi ya kuwa na ntima.

Na nima diambu dimosi salamaka.

Mono yantikaka mona kifwananu.

Tata wena na mayindu ya bilumbu bikwiza bya bana bandi.

Mama wakubama kukiye kula.

Nleke kena na nsatu ya kusonga ntalu yandi.

Kisadi kelomba luzitu.

Mbuta-muntu kezola nde bawa yandi.

Bisika bisobanaka.

Muntu wasialaka, na kuyituka, ya kufwanana.

Kyakala vava mono yantikaka kubakisa nde kompani kyakala
mingi kuluta kisika kya kisalu.

Yau kyakala janela mosi.

Yau vanaka mono nswa ya kutala nza.

Ya kukota mu bizingu yina, kondwa yau, mono zolaka zaba
ve ata fioti.

Ya kubakisa nde ntoto kekabulaka bantu fioti kuluta kina bo keyindula.

Konso nzietolo keyikaka kima mosi.

Konso nkutakanu kesobaka ndilu mosi ya mayindu.

Konso diambu mono zingaka kebukaka mayindu ma mbi ma ntwala.

Ye kondwa kuzaba yau mono kalaka kelonguka nlongo mosi ya nene kuluta kisalu yandi mosi.

Muntu kena na ntwala kya konso sisteme.

Konso ntangu.

Mayele ma kisalu mesobaka.

Mazandu mesobaka.

Teknolozi kesobaka.

Zimbutukulu zisobaka.

Kansi lukwikilu lusialaka.

Luzitu lusialaka.

Mvovo wavanwa usialaka.

Yau kena mbongo yina kevidisaka ve ntalu ata fioti.

Vava mono keyindula diaka ntangu yina ya luzingu lwame, mono ketala yau ve kaka bonso nzila ya kisalu.

Mono ketala yau bonso malongi ma kimuntu.

Kisika kya kumeka.

Nzo-nkanda mosi kondwa nsiku, yina konso lumbu keyikaka diambu mosi fioti na kubakisa nza.

Yayi ye kuma kina lelo mono kesekaka fioti vava muntu mosi kekulumusa kisalu na ndonga ya bisika.

Bisika bya kisalu kena bya ntangu fioti.

Malongi mesialaka.

Bantu besialaka.

Nsobolo zisialaka.

Na nsuka mono kenataka ve na mono mukanda wa ndonga ya bamfumu.

Mono kenataka ve na mono kisika kya kisalu.

Mono kenataka ve na mono nkumbu ya lukumu.

Mono kenataka na mono nkama za bizizi.

Mafunda ma masolo.

Malongi mayingi kondwa kutanga yina mono bakaka tuka bantu ya konso lumbu.

Ye kuluta mawonso, lukwikizu lumosi.

Kompani kyakala mfunu.

Mfunu kibeni.

Yandi salaka mono.

Yandi mekaka mono.

Yandi zibulaka mono nzila yina mono zolaka yindula ve ata fioti.

Kansi yandi kakala ve nsuka.

Yandi kakala ntete.

Kadi kisalu kitungaka mayele.

Nza yatungaka luzabu.

Ye disolo dya kieleka, dina dyakala ketungama na lembama
na kati kyame, kayantikaka ntete ve.